

SUMMARIA IURIDICA

Välisajakirjades ilmunud
õiguslaste kirjutiste tutvustusi

www.nlib.ee\summaria-iuridica
2015 : 5
ISSN 1736-0404

SISUKORD

AUTORIÕIGUSE ÜHTLUSTAMISEST EUROOPA LIIDUS	2
VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES.....	3
ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED	3
ÕIGUSAJALUGU	4
TSIVIILÕIGUS	5
Asjaõigus	5
Võlaõigus	5
Perekonnaõigus.....	6
Pärimisõigus.....	6
ÄRIÕIGUS	6
INTELLEKTUAALNE OMAND	7
KESKKONNAÕIGUS	7
TÖÖÕIGUS	8
SOTSIAALÕIGUS	8
FINANTSÕIGUS.....	8
KARISTUSÕIGUS.....	8
MENETLUSÕIGUS	9
RIIGIÕIGUS	10
HALDUSÕIGUS	13
MEDITSIINIÕIGUS	15
RAHVUSVAHELINE ÕIGUS	16
Inimõigused	17
Euroopa Liidu õigus	17
Rahvusvaheline eraõigus	21

AUTORIÕIGUSE ÜHTLUSTAMISEST EUROOPA LIIDUS

Euroopa Liidu (EL) ühtse siseturu raames on vajalik autoriõiguse harmoneerimine liikmesriikide vahel. [EL-i toimimise lepingu](#) artikli 118 kohaselt sätestavad Euroopa Parlament ja nõukogu seadusandlikud meetmed, et tagada intellektuaalomandi õiguste ühetaoline kaitse kogu liidus.

EL on kahekümne aasta jooksul vastu võtnud kümme autoriõigusi puudutavat [direktiivi](#), millega on loodud ühtsed põhimõtted autoriõiguse teatud valdkondades – nt arvutiprogrammide õiguskaitstes, rentimis- ja laenutamiseõiguses, edasimüügiõiguses. Siiski on liikmesriikide õiguses erandeid, mis ei pruugi omavahel ühilduda – õiguspärane tegevus või selle tulem ühes liikmesriigis võib kaasa tuua juriidilise vastutuse teises riigis, nt liikmesriigiti erinevalt reguleeritud panoraamivabadus. Käesoleva aasta suvel Euroopa Parlamendis vastu võetud õiguslikult mittesiduv autoriõiguse [raport](#) sisaldab ettepanekut kehtestada panoraamivabaduse põhimõtte kogu Euroopas. Raport on Euroopa Parlamendi sisend koostamisel olevasse Euroopa Komisjoni seadusandlikku ettepanekusse.

Harmoneerimise suurimaks takistuseks peavad eksperdid autoriõiguse territoriaalset iseloomu. Euroopa Komisjon on pakkunud lahenduseks üleeuroopaliste litsentsisüsteemide loomist (algatus [Licences for Europe](#), direktiiv [2014/26/EL](#)).

Autoriõiguse harmoneerimise poliitika ja seadusandlik tegevus ELis on olnud järk-järguline ning keskendunud spetsiifilistele valdkondadele. Komisjoni eelmine koosseis võttis nt vastu nn [orbteoste direktiivi](#), [kollektiivse esindamise organisatsioonide direktiivi](#) ja [vastastikuse mõistmise memorandumi müügiõiguse mitte saada olevate teoste kohta](#).

Oma ettepanekud autoriõiguse parendamiseks ELis on teinud ka akadeemilised ringkonnad. 2002. aastal loodud Wittemi grupp koostas [Euroopa autoriõiguse koodeksi](#). Selles mudelseaduses tehakse mh ettepanek rakendada angloameerika õigussüsteemis kasutatavat õiglase kasutuse (ingl k *fair use*) põhimõtet. See jätkaks õiguste kaalumise paljuski kohtute kanda, kuid võib põhjustada õiguskindlusetust tavakodanikele, kel on keeruline kohtuotsuseid tõlgendada.

Alates 2015. aastast on autoriõiguse ajakohastamine ELis osa [digitaalse ühtse turu strateegiast](#), millega soovitakse vähendada riikide autoriõiguse erinevusi ja võimaldada veebis ulatuslikumat juurdepääsu teostele. Keskendutakse kolmele võtmevaldkonnale: territoriaalsus, autoriõiguse erandid ja intellektuaalomandi õiguste jõustamine.

9. detsembril võttis Euroopa Komisjon vastu [teatise](#), mis sisaldab tegevuskava autoriõiguse reeglite moderniseerimiseks. Abinõud on planeeritud kahes etapis:

1) lühiajalised eesmärgid (tähtajaga 2015. aasta lõpp/2016. aasta algus) sisaldavad seadusandlikke ettepanekuid [piiriülese liikuvuse reguleerimiseks](#) ja [Marrakeši lepingu](#) rakendamiseks;

2) pikemaajalised eesmärgid (tähtajaga 2016. aasta kevad) sisaldavad nii õiguslikke kui ka mitteõiguslikke meetmeid teemadel:

- autoriõiguse territoriaalsus – piiriülene juurdepääs autoriõigustega kaitstud teenustele, sh satelliit- ja kaabellevi direktiivi [93/83/EMÜ](#) läbivaatamine;
- õiguste ja erandite defineerimine – erandite edasine ühtlustamine (nt juurdepääs teadmiste, haridusele, teadustööle; nendes valdkondades tegutsetakse järjest rohkem piiriüleselt);
- internetiteenuse vahendajate rolli selgitamine autoriõigustega kaitstud loomesisu jagamisel;
- intellektuaalomandi õiguste jõustamine.

Esimesed seadusandlikud ettepanekud autoriõiguse järk-järguliseks ühtlustamiseks on seega vastu võetud. Vaatamata [arvamusele](#), et Euroopa on valmis liikmesriikidele otse ja ühtselt kohaldatava Euroopa autoriõiguse seaduse vastuvõtmiseks, leiab Komisjon, et autoriõiguse täielik ühtlustamine eeldab suuremat ühtsust siseturul ja tugevamat poliitilist üksmeelt.

Vaata lisaks:

[Ansip: Autoriõigus peab motiveerima loomingut ja meelitama ligi investeeeringuid](#) // Music Estonia - (2015) september

[EP autoriõiguse reformi kohta: edendada tuleks kultuurilist mitmekesisust ja ligipääsu loomesisule.](#)
Pressiteade - (2015) 9. juuli

[European Copyright Society tells Oettinger that EU should go for full harmonisation of copyright](#) // The IPKat Blog - (2014) 28. detsember

[EU's communication on the modernisation of EU copyright rules](#) // EBLIDA Newsletter - (2015) 11. november

Hughenoltz, B. [Harmonisation or unification of European Union copyright law](#) // Monash University Law Review (2012) nr. 2

ROHELINE RAAMAT

Valmistumine audiovisuaalmaailma täielikuks ühtesulandumiseks: kasv, looming ja väärtused
[KOM \(2013\) 0231 lõplik](#)

Sinodinou, T. [EU digital single market copyright law: "impressionist", but not impressive](#) // Kluwer Copyright Blog - (2015) 11. mai

Vasamäe, E. Autoriõiguste ja autoriõigusega kaasnevate õiguste jätkusuutlik kollektiivne teostamine.
Tartu : Tartu Ülikooli Kirjastus, 2014. 307 lk.
http://www.ester.ee/record=b3085403*est

Viiteid kohtuotsustele:

[Euroopa Kohtu 2015. a. otsuseid intellektuaalomandi õiguses](#) (Intellectual Property Office, UK)
Google Books vs. Autorite Ühing

[USA Apellatsioonikohus](#) (16. oktoober 2015). Loe kohtuasjast [veel](#)

Raamatukogude õigusest teoseid digiteerida
[C-117/13](#) (11. september 2014)

Veebilinkimisest

[C-466/12](#) (13. veebruar 2014)

Koostanud Ivi Smitt

VALIK UUSI ARTIKLEID INGLISE, SAKSA, SOOME JA VENE KEELES*

Sulgudes sinisega märgitud andmebaas tähendab, et artikli täistekst on elektrooniliselt kättesaadav. See võimaldab Rahvusraamatukogu [registreerunud](#) ja [otsinguportaali](#) sisseloginud kasutajal sealt kohe sobiv andmebaas valida ja soovitud artikli täistekstini jõuda.

ÕIGUSE ÜLDKÜSIMUSED

Dyzenhaus, David. Process and substance as aspects of the public law // The Cambridge Law Journal (2015) nr. 2, lk. 284-306. Seaduslikkuse põhimõttest, positivismist ja formalismist avaliku õiguse teooriates.

Märksõnad: avalik õigus; õigusteooria; õigusnormid; seaduslikkus; positivism; formalism (eetika); seaduste tõlgendamine ([WESTLAW](#))

Kirchhof, Gregor. Nudging – zu den rechtlichen Grenzen informalen Verwaltens // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 136-138. Õiguslikke aspekte avalikkuse mitteformaalsel soovitatavale käitumisele suunamisel.

Märksõnad: info; avalikkus; ühiskond; käitumine; õiguspoliitika; põhiõigused ([BECK](#))

Mikkola, Matti. Ajatuksia argumentaatioteoriasta // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 689-700. Argumenteerimise teooriast ja selle osast Euroopa õigushariduses, õigusteoorias ja õigusloomes.

Märksõnad: õigusteadus; õigusfilosoofia; Soome; Euroopa; argumentatsioon; demokraatia; õigussüsteemid; õiguskultuur; õigusharidus

Nou, Jennifer. Regulatory textualism // Duke Law Journal. Vol. 65 (2015) nr. 1, lk. 81-150. Seaduse sätestest ja mõttest seaduste tõlgendamisel kohtupraktikas.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid; õigusloome; õiguskeel; õigusallikad; seaduste tõlgendamine; kohtud ([Academic Search Complete EBSCO](#))

Steinbach, Armin. Gesetzgebung und Empirie // Der Staat (2015) nr. 2, lk. 267-289. Empirismist õigusloomes ja seaduste mõju hindamisel.

Märksõnad: õigusteadus; õigusloome; empirism; seadusandlus; hindamine ([täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel](#))

Zimmermann, Reinhard. Juristische Lesebücher des Jahres – eine Leseempfehlung // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 41, lk. 3012-3017. Lugemisleide ja -soovitusi uuemast õiguskirjandusest.

Märksõnad: Saksamaa; õigusinfo; juristid; raamatud; erialainfo; raamatututvustused ([BECK](#))

Wischmeyer, Thomas. Der „Wille des Gesetzgebers“. Zur Rolle der Gesetzesmaterialien in der Rechtsanwendung // Juristenzeitung (2015) nr. 20, lk. 957-966. Seadusandja tahtest, seaduste tõlgendamisest ning mõjudest teoorias ja kohtupraktikas.

Märksõnad: Saksamaa; õigusloome; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid; seadusandlik võim

ÕIGUSAJALUGU

Brooke, Henry. The history of judicial independence in England and Wales // European Human Rights Law Review (2015) nr. 5, lk. 446-459. Inglismaa ja Walesi kohtusüsteemist ning kohtunike sõltumatuse kujunemisest alates 12. sajandist.

Märksõnad: Inglismaa; Wales; kohtusüsteemid; kohtud; kohtunikud; kohtuvõim ([WESTLAW](#))

Burrell, Robert ; Kelly, Catherine. Parliamentary rewards and the evolution of the patent system // The Cambridge Law Journal (2015) nr. 3, lk. 423-449. Patentide kaitsest, leiutajate toetamise mõjust patendisüsteemi kujunemisele ja 1835. aasta patendiseadusest.

Märksõnad: Suurbritannia; intellektuaalne omand; patendid; patendiõigus; leiutajad; hüvitised; 18. saj.-19. saj. 1. pool ([WESTLAW](#))

Бычков, Василий. Борьба с незаконным оборотом порнографии в Российской империи // История государства и права (2015) nr. 16, lk. 47-53. Moraalinormidest 18. saj. õigusaktides ning pornograafilise sisuga materjalide ja esemete salakaubaveoga võitlemisest Tsaari-Venemaal.

Märksõnad: Venemaa; moraal; sõjaväelased; meremehed; salakaubandus; pornograafia; tsensuur; õigusaktid; 18.-20. saj. algus

Gal, Michael. Der Staat in historischer Sicht // Der Staat (2015) nr. 2, lk. 241-266. Riiklusest varasel uusaajal; mõiste „riik“ kujunemisest.

Märksõnad: riik; riikluse ehitamine; mõisted; varauusaeg; keskaeg ([täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel](#))

Heuse, Benno. Ethik als Basis staatlichen Handelns // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 8, lk. 251-252. Eetilistest põhimõtetest õigusloomes India Magadha riigi valitseja Ašoka (304-232 eKr) seaduste näitel.

Märksõnad: India; õigusloome; eetika; printsiibid ([BECK](#))

Илюхин, Андрей ; Архипов, Сергей. Уложение о наказаниях уголовных и исправительных 1845 г. как пролог судебной реформы 1864 г. в России // История государства и права (2015) nr. 18, lk. 50-54. Venemaa 1845. aasta nuhtlusseadustiku mõjust 1864. aasta kohtureformile.

Märksõnad: Venemaa; karistused; seadustikud; reformid; kohtud; 19. saj.

Kalmbach, Peter Lutz. „Schutz der geistigen Wehrkraft“ : NS-Strafrechtsreformen für den „totalen Krieg“ // Juristenzeitung (2015) nr. 17, lk. 814-819. Karistusõiguse reformist Natsi-Saksamaal kuni maini 1945.

Märksõnad: Saksamaa, karistusõigus; karistused; reformid; kohtud; natsionaalsotsialism; riigikaitse; kriminaaltäitevõigus

Pearlston, Karen. Male violence, marital unity, and the history of the interspousal tort immunity // The Journal of Legal History (2015) nr. 3, lk. 260-298. Abieluvaralepingu regulatsioonist Inglismaal 1880ndatel aastatel.

Märksõnad: Inglismaa; perekonnaõigus; abieluvaralepingud ([täistekst RRI arvutivõrgus või tellimisel](#))

Зайцева, Людмила ; Зайцева, Любовь. Рецепированное римское право как один из основополагающих источников германского права // История государства и права (2015) nr. 18, lk. 14-18. Rooma õiguse osast Saksa õiguses ja otsesest mõjust Saksa tsiviilseadustikule.

Märksõnad: Rooma õigus; õigusallikad; tsiviilõigus; Saksamaa; Euroopa

Волчкова, Наталия. Парламентский контроль в России: исторический аспект // История государства и права (2015) nr. 16, lk. 38-42. Parlamentaarse kontrolli kujunemisest revolutsioonieelsel Venemaal.

Märksõnad: Venemaa; parlamendid; seadusandlik võim; järelevalve; kontroll

Vuorela, Miikka. Rikollisuus ja Suomen suuret nälkävuodet 1866–1868 // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 658-688. Kuritegevusest Soomes ikalduse põhjustatud näljahäda aastatel.

Märksõnad: Soome; kuritegevus; kuriteod; kriminoloogia; näljahädad; vägivald; karistused; statistilised andmed; 19. saj.

TSIVIILÕIGUS

Müller, Klaus J. Elektronische Datenträger als Anlagen notarieller Urkunden? // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 45, lk. 3271-3275. Elektrooniliste andmekandjate kasutamisega seotud probleemidest notariaaltoimingutes (nt CD-ROMil olevate lepingute tõestamine).

Märksõnad: Saksamaa; notarid; notariaaltoimingud; elektroonilised dokumendid; andmekandjad ([BECK](#))

Asjaõigus

Stelkens, Ulrich. Der Baum im Straßenrecht // Verwaltungsarchiv (2015) nr. 3, lk. 281-321. Puu käsitlest teede ja tänavate kasutamisega seotud regulatsioonides (sh avalik ja eraõiguslik erikasutus).

Märksõnad: Saksamaa; puud (bot.); omand; teed; liiklus; looduskaitse; kinnisvara; taristu; kulud; hooldus; avalik õigus; eraõigus; kohtulahendid

Võlaõigus

Merkin, Rob ; Gürses, Özlem. The Insurance Act 2015: rebalancing the interests of insurer and assured // The Modern Law Review (2015) nr. 6, lk. 1004-1027. Kindlustuslepingutega seotud uutest põhimõtetest 2015. aasta kindlustusseaduses.

Märksõnad: Suurbritannia; lepinguõigus; kindlustus; lepingud; kindlustuslepingud

Stamm, Jürgen. Der Mythos von der elektiven Konkurrenz. Ein Plädoyer zur Rückbesinnung auf die Wahlschuld und die Ersetzungsbefugnis als Rechtsfiguren zur Bewältigung alternativer Leistungsmehrheiten // Juristenzeitung (2015) nr. 19, lk. 920-929. Saksa tsiviilseadustiku võlgniku ja võlausaldajaga seotud §dest 262-265.

Märksõnad: Saksamaa; võlad; laenud; võlausaldajad; seaduste tõlgendamine

Perekonnaõigus

Косова, О. Ю. Брак: „институт особого рода” или „партнерство”? // Государство и право (2015) nr. 8, lk. 43-52. Mõiste „abielu” defineerimisest muutunud peresuhete ja kooseluvormide taustal.

Märksõnad: Venemaa; perekond; abielu; kooselu; paarisuhted; mõisted

Malminen, Toni. Yhdysvaltain korkein oikeus tapauksessa Obergefell v. Hodges 576 U.S. (2015) – perustuslain 14. lisäys turvaa samaa sukupuolta oleville pareille oikeuden solmia avioliitto // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 726-739. Samasooliste õigusest abielluda kui põhiõigusest Ameerika Ühendriikide ülemkohtu otsuses.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid; abielu; samasooliste partnerlus; põhiõigused; kohtulahendid

Pärimisõigus

Harding, Rosie. The rise of statutory wills and the limits of best interests decision-making in inheritance // The Modern Law Review (2015) nr. 6, lk. 945-970. Testamendist vaimupuudega inimeste teovõime ja otsustuspädevuse ning 2005. aasta vaimse võimekuse seaduse tähenduses.

Märksõnad: Suurbritannia; puuetega inimesed; teovõime; pärimine; testamendid; vaimupuudega inimesed; puuetega inimeste õiguste konventsioon (2006)

ÄRIÕIGUS

Durovic, Mateja. The subtle europeanization of contract law: the case of directive 2005/29/EC on unfair commercial practices // European Review of Private Law (2015) nr. 5, lk. 715-749. Ebaausatest kaubandustavade siseturul direktiivi 2005/29/EÜ aspektist. Kokkuvõtte prantsuse ja saksa keeles.

Märksõnad: tehingud; ettevõtted; tarbijad; lepingud; lepinguõigus; kõlvatu konkurents; Euroopa

Gerecke, Martin. Werbung gegenüber Kindern und Jugendlichen // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 44, lk. 3185-3190. Suunatud reklaami mõjust laste ja noorte tarbimisharjumustele kohtupraktika põhjal.

Märksõnad: Saksamaa; reklaam; tooted; müümine; ravimid; hasartmängud; kõlvatu konkurents; lapsed; noored; kohtulahendid ([BECK](#))

Hawes, Colin ; Lau, Alex K. L. ; Young, Angus. The Chinese „oppression” remedy: creative interpretation of company law by Chinese courts // The American Journal of Comparative Law (2015) nr. 3, lk. 559-600. (Väike)aktsionäride kaitsest Hiina äriõiguses ja äriseadustiku (eelkõige artikli 20) tõlgendamise kohtupraktikas.

Märksõnad: Hiina; äriühingud; aktsionärid; kohtud; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Lange, Frank-Holger. Der Leiter der GmbH-Gesellschafterversammlung // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 44, lk. 3190-3194. Aktsionäride üldkoosoleku juhataja ülesannetest, õigustest ja pädevuspiiridest.

Märksõnad: Saksamaa; äriühingud; osaühingud; aktsionärid; koosolekud; juhtimine; pädevus ([BECK](#))

Nyström, Patrik. Vahingonkorvauslain soveltaminen osakeyhtiön johtajan aiheuttamaan vahinkoon // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 634-657. Aktsiaseltsi tegevjuhi või juhatuse liikme põhjustatud kahju hüvitamisest.

Märksõnad: Soome; aktsiaseltsid; juhatajad; kahju tekitamine; kahju hüvitamine; kohtulahendid

Ringe, Wolf-Georg. Changing law and ownership patterns in Germany: corporate governance and the erosion of Deutschland AG // The American Journal of Comparative Law (2015) nr. 2, lk. 493-538. Muudatustest Saksa äriõiguse arengus tiheneva konkurentsi, turu surve ja pankade tugevneva mõju tingimustes.

Märksõnad: Saksamaa; konkurents (maj.); äriühingud; omand; pangad (maj.); turg (süsteem); õigusloome ([WESTLAW](#))

INTELLEKTUAALNE OMAND

Challi, Ben. Blurred lines : the difference between inspiration and appropriation // WIPO Magazine (2015) nr. 5, lk. 32-35. Helisalvestiste autoriõigustega seotud kohtupraktikast.

Märksõnad: autoriõigus; muusika; helisalvestised; rahvusvahelised lepingud; kohtulahendid

Czychowski, Christian. Kein Vorrang des Bankgeheimnisses vor Schutz des geistigen Eigentums – „Heißes Wasser“ für Verletzer // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2015) nr. 19, lk. 745-747. Pangasaladusest intellektuaalse omandi kaitsmisel; Euroopa Kohtu lahendist C-580/13.

Märksõnad: Saksamaa; kaubamärgid; kaubad; võltsingud; Internet; autoriõigus; pangad (maj.); konfidentsiaalsuskohustus; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([BECK](#))

Ory, Stephan. Urhebervertrag individuell oder kollektiv? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 8, lk. 241-244. Autori kaitses, hüvitistest ja autorilepingust autoriõiguse seaduse muutmise eelõus.

Märksõnad: Saksamaa; autoriõigus; autorid; hüvitised; lepingud; tarbijad; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

Savola, Pekka. Internet-operaattoreiden roolista tekijänoikeusvalvonnassa // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 708-713. Internetiühenduse pakkuja osast autoriõiguse tagamisel Soome autoriõiguse seaduse muudatuses; Euroopa Kohtu lahendist C-314/12.

Märksõnad: Soome; autoriõigus; Internet; teenused; järelevalve; Euroopa Kohus; kohtulahendid

WIPO's Budapest Treaty facilitates biotech patenting // WIPO Magazine (2015) nr. 4, lk. 2-7. Budapesti lepingust ning selle mõjust biotehnoloogia ja mikroorganismide patenteerimisele; mikroorganismide patendiekspertiisiks deponeerimise rahvusvahelise tunnustamise Budapesti lepingust (vt ka [WIPO Patentscope](#)).

Märksõnad: patendiõigus; patendid; biotehnoloogia; rahvusvahelised lepingud

KESKKONNAÕIGUS

Belinskij, Antti ; Paloniitty, Tiina ; Soininen, Niko. Tulkinnan arvosidonnaisuus ympäristöoikeudessa // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 613-633. Probleemkohtadest õigusaktide tõlgendamisel keskkonnaõiguses.

Märksõnad: Soome; keskkonnakaitse; seaduste tõlgendamine; õigusvaidlused; õigusteooria

Foerster, Anita ; Macintosh, Andrew ; McDonald, Jan. Trade-offs in adaptation planning: protecting public interest environmental values // Journal of Environmental Law (2015) nr. 3, lk. 459-487. Kliimamuutustega kohanemisest ning avalike huvide arvestamisest pikaajaliste keskkonnakokkulepete ja otsuste tegemisel Austraalia kogemuse põhjal.

Märksõnad: Austraalia; keskkonnakaitse; kliimamuutused; avalik huvi; kokkulepped; rannikukaitse; metsatulekahjud; taimestikukaitse ([Oxford University Press Journals](#))

Harrison, James. Significant international environmental law cases: 2014–15 // Journal of Environmental Law (2015) nr. 3, lk. 541-554. Ülevaade keskkonnaõigusega seotud olulisematest lahenditest rahvusvahelises kohtupraktikas perioodil mai 2014 – juuni 2015.

Märksõnad: keskkonnakaitse; kohtuasjad; kohtulahendid; rahvusvahelised kohtud ([Oxford University Press Journals](#))

Oexle, Anno ; Lammers, Thomas. Freiwillige Produktverantwortung: zur Rücknahme von Altkleidung durch den Einzelhandel // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 21, lk. 1490-1497. Kasutatud riiete tagastamisest kauplustesse jäätmemajanduse seaduse aspektist.

Märksõnad: Saksamaa; jäätmed; tekstiilid; jaekaubandus; kauplused; jäätmekäitlus; tekstiilitööstus; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

Pernice, Ingolf. Umweltvölker- und europarechtliche Vorgaben zum Verbandsklagerecht und das System des deutschen Verwaltungsrechtsschutzes. Beobachtungen zur Rechtsentwicklung im Mehrebenenverbund // Juristenzeitung (2015) nr. 20, lk. 967-973. Rahvusvaheliste keskkonnaalaste

lepingute ja ELi keskkonnakaitse direktiivide mõjust ühishagidele; keskkonnaga seotud õigusaktide rakendamisest, üldsuse kaasamisest.

Märksõnad: keskkonnakaitse; rahvusvahelised lepingud; vaidluste lahendamine; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus; seaduste rakendamine

TÖÖÕIGUS

Oberwetter, Christian. Burn-out – brauchen wir ein Anti-Stress-Gesetz? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 7, lk. 204-206. Uusimate kommunikatsioonivahendite kasutamise mõjust töösuhetele; töökaitseseaduse ja tööajaseaduse tõlgendamisest.

Märksõnad: Saksamaa; töösuhted; kommunikatsioonivahendid; töötajad; tervis; stress; tööaeg; töö- ja eraelu tasakaal; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

SOTSIAALÕIGUS

Азарова, Е. Г. Правовое регулирование социального обеспечения женщин и детей (демографический аспект) // Журнал российского права (2015) nr. 10, lk. 57-73. Naiste ja laste sotsiaalse heaolu tagamisest riigi arengustrateegiates (nt rahvastikupoliitika).

Märksõnad: Venemaa; sotsiaalkaitse; sotsiaalkindlustus; naised; lapsed; emadus; lapse õigused; lastekaitse; perepoliitika; rahvastikupoliitika; seadusandlus

Ulmer, Mathias. Rentenangleichung oder Rentenungleichung Ost/West // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 7, lk. 209-212. Pensionikindlustuse süsteemist ja reformist Saksamaal.

Märksõnad: Saksamaa; pensionikindlustus; pensionisüsteemid; reformid ([BECK](#))

FINANTSÕIGUS

Thiemann, Christian. Das Abzugsverbot für die Berufsausbildungskosten – mehr oder weniger Gestaltungsspielraum für den Steuergesetzgeber? // Juristenzeitung (2015) nr. 18, lk. 866-875. Kutseõppekulude tulumaksust mahaarvamise keelust; sätte vaidlustamisest Saksa põhiseaduskohtus.

Märksõnad: Saksamaa; maksustamine; tulumaks; koolituskulud; kutseõpe; kohtuasjad

KARISTUSÕIGUS

Brand, Christian ; Rahimi-Azar, Shahin. „AGG-Hopping“ – eine Einnahmequelle mit strafrechtlichen Risiken // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 41, lk. 2993-2997. Töökohale kandideerijate pettustest võrdse kohtlemise seaduse alusel nõuete esitamisel karistusseadustiku § 263 ja § 253 tähenduses.

Märksõnad: Saksamaa; pettus; väljapressimine; töösuhted; võrdsed võimalused; erikohtud; tsiviilkohtumenetlus; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

Brettel, Hauke ; Duttge, Gunnar ; Schuhr, Jan C. Kritische Analyse des Entwurfs eines Gesetzes zur Bekämpfung von Korruption im Gesundheitswesen // Juristenzeitung (2015) nr. 19, lk. 929-935. Korruptsioonist tervishoius; karistusseadustiku muutmise eelnõust, mis kehtestaks karmid karistused arstidele ja teistele tervishoiutöötajatele (sh apteekritele) altkäemaksu võtmise eest. Vt ka [eelnõu tekst](#).

Märksõnad: Saksamaa; korruptsioon; arstid; tervishoiutöötajad; karistused; seaduseelnõud

Chaves, Mariana. EU's harmonization of national criminal law: between punitiveness and moderation // European Public Law (2015) nr. 3, lk. 527-553. Riigisisese kriminaalõiguse harmoniseerimisest ELis.

Märksõnad: seaduste kooskõlastamine; siseriiklik õigus; kriminaalõigus; rahvusvaheline õigus; Euroopa Liidu õigus

Greco, Luís. Steht das Schuldprinzip der Einführung einer Strafbarkeit juristischer Personen entgegen? // Goldammer's Archiv für Strafrecht (2015) nr. 9, lk. 503-516. Süü printsiibist juriidiliste isikute vastutuses ja karistamisel.

Märksõnad: Saksamaa; juriidilised isikud; süü (jur.); vastutus; seaduste tõlgendamine

Griffin, Timothy ; Wiecko, Filip. „Worth it if ut saves just one life”? Ethical reservations regarding AMBER Alert // Criminal Justice Ethics (2015) nr. 2, lk. 156-176. Kadunud laste otsimise süsteemist AMBER Alert Ameerika Ühendriikides.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid; inimröövid; lapserööv; eetika; lastekaitse; kuritegevus; järelvalve (täistekst RRI arvutivõrgus või tellimisel)

Horder, Jeremy ; Fitz-Gibbon, Kate. When sexual infidelity triggers murder: examining the impact of homicide law reform on judicial attitudes in sentencing // The Cambridge Law Journal (2015) nr. 2, lk. 307-328. Mõistetest „provotseeritud tapmine” ja „kontrolli kaotamine” tõendatud seksuaalse truudusetuse juhtudel ning 2010. aasta seadusemuudatuste mõjust kohtupraktikale.

Märksõnad: Inglismaa; Wales; Põhja-Iirimaa; kuriteod; tapmine; mõrvad; seksuaalsuhted; truudusetus; mõisted; reformid; kohtulahendid (WESTLAW)

Kaltemaa-Uurtamo, Mari. MARAK-malli toimii Suomessa // Haaste (2015) nr. 3, lk. 32-33. Lähisuhtevägivalda kogenud isikute abistamise Inglismaalt pärinevast meetodist ja selle kasutatavusest Soomes.

Märksõnad: Soome; perevägivald; väärkohtlemine; politsei; paarisuhted; meetodid

McRae, Leon. The offender personality disorder pathway: risking rehabilitation? // Medical Law Review (2015) nr. 3, lk. 321-347. Ohtlike või tõsiste isiksushäiretega isikute ennetavast kinnipidamisest.

Märksõnad: vaimne tervis; isiksushäired; psüühikahäired; kurjategijad; vangistus; ravi; kriminaalpreventsioon (Oxford University Press Journals)

Opdebeek, Ingrid ; De Somer, Stephanie. The legality of a combination of disciplinary and criminal penalties applied to civil servants in the European legal sphere // European Human Rights Law Review (2015) nr. 5, lk. 474-487. Riigiametnike karistamisest, distsiplinaar- ja kriminaalvastutusest kohtupraktikas ning Belgia, Prantsuse ja Saksa õiguses; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 6 ja 7. protokoll artikli 4 tõlgendamisest.

Märksõnad: Belgia; Prantsusmaa; Saksamaa; Euroopa; riigiametnikud; avalikud teenistujad; vastutus; kriminaalvastutus; karistused; kohtulahendid; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); võrdlev analüüs (WESTLAW)

Roxin, Claus. Normative Ansprechbarkeit als Schuldkriterium // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2015) nr. 9, lk. 489-502. Kurjategija süütundest ja vastutusest kuriteo toimepanekul; süü mõiste, teo toimepanija käitumise ja karistuse suhestusest.

Märksõnad: Saksamaa; kurjategijad; süü (jur.); süüdivus; vastutus; karistused; õigusteooria

Черепанова, Е. В. Правовые аспекты предупреждения коррупционных правонарушений // Журнал российского права (2015) nr. 10, lk. 86-92. Korruptsioonikuritegude ennetamise abinõudest.

Märksõnad: Venemaa; korruptsioon; kuritegevus; ennetamine; õiguskultuur; ühiskond

Tyni, Sasu. Vankeinholdon vaikuttavuus – onko kuntoutukselle tilastollisia perusteita? // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 714-719. Vanglakaristuse mõjust kurjategijatele.

Märksõnad: Soome; vangid; vanglad; kurjategijad; karistused; uurimused

MENETLUSÕIGUS

Cremers, Katrin ; Schliessler, Paula. Patent litigation settlement in Germany : why parties settle during trial // European Journal of Law and Economics (2015) nr. 2, lk. 185-208. Patentidega seotud kohtupraktikast Saksamaal.

Märksõnad: Saksamaa; intellektuaalne omand; patendid; vaidluste lahendamine; kohtumenetlus; kohtulahendid

Hinne, Dirk. Neuregelungen zur Entschädigung bei überlanger Verfahrensdauer // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 7, lk. 201-204. Õiguskaitsest ülipikal kohtumenetlusel ja kriminaalasjade eeluurimisel, 2011. aasta seaduse probleemkohtadest.

Märksõnad: Saksamaa; kohtumenetlus; menetlusaeg; eeluurimine; õiguskaitse (BECK)

Kilian, Matthias. Brennpunkte des anwaltlichen Berufsrechts // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 43, lk. 3144-3150. Advokaatide kutseõiguse ja õigusnõustamise aktuaalsetest probleemidest 2015. aasta kevadsuvel korraldatud küsitluse tulemuste põhjal.

Märksõnad: Saksamaa; advokaadid; kutseoskused; kutseõpe; nõustamine; õigusabi; vastutus; küsitlused; arvamusuuringud ([BECK](#))

Kulhanek, Tobias Oliver. Im Namen des Volkes – Leerformel, Fiktion oder Realität? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 155-156. Väljendi „rahva nimel” kasutamisest kohtuotsustes.

Märksõnad: Saksamaa; kohtumenetlus; õiguskeel ([BECK](#))

Rantaeskola, Satu. Uusi poliisin toimintaa säätelevä lainsäädäntö // Haaste (2015) nr. 3, lk. 22-23. Kohtueelse menetluse seaduse, politseiseaduse ja sunnivahendite seaduse muudatustest viimasel kahel aastal.

Märksõnad: Soome; eeluurimine; politsei; sunnivahendid

Risse, Jörg ; Reiser, Lisa. Die Haftung der Schiedsorganisationen // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 39, lk. 2839-2845. Vahekohtute vigaste lahendamise eest vastutamisest.

Märksõnad: Saksamaa; vahekohtud; vahekohtunikud; vead; vastutus; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

Salminen, Kirsikka ; Ervasti, Kaijus. Tuomioistuinsovittelun yleistyminen ja tuomioistuimen tehtävät // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 591-612. Lepitusmenetluse vormidest Soomes.

Märksõnad: Soome; lepitusmenetlus; vaidluste lahendamine; lapsed; statistilised andmed

Stanikić, Teija. Silminäkiätunnistamisen näyttöarvo // Lakimies (2015) nr. 5, lk. 701-707. Tunnistajate identifitseerimisest kriminaalmenetluses.

Märksõnad: Soome; kriminaalmenetlus; tunnistamine; tunnistajad; identifitseerimine; uurimused

Stetten, Annette von. Die elektronische Akte in Strafsachen: Segen oder Fluch? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 138-141. Elektroonilistele aktidele üleminekuga seonduvatest probleemidest (nt e-toimikute säilitamine ja hävitamine) kriminaalmenetluses.

Märksõnad: Saksamaa; kriminaalmenetlus; elektroonilised dokumendid; tõendamine (jur.); andmesäilitus; kontroll; informatsioonivabadus; juurdepääs infole ([BECK](#))

Sutela, Mika. Telepakkokeinojen trendit vuosikymmenen taitteessa // Haaste (2015) nr. 3, lk. 24-25. Sidevahendite jälgimisest eeluurimisel aastatel 2006–2013.

Märksõnad: Soome; kommunikatsioonivahendid; sidevahendid; pealtkuulamine; jälitustegevus; eeluurimine; statistilised andmed

Warg, Gunter. Der Begriff der Akte und ihre Vorlage im Strafverfahren // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 44, lk. 3195-3200. Akti (dokumendi) mõiste määratlemisest kriminaalmenetluse teoorias ja praktikas.

Märksõnad: Saksamaa; kriminaalmenetlus; dokumendid; elektroonilised dokumendid; tõendamine (jur.); kohtulahendid ([BECK](#))

RIIGIÕIGUS

Alexy, Robert. Grundrechte, Demokratie und Repräsentation // Der Staat (2015) nr. 2, lk. 201-212. Põhiseaduskohtu pädevusest parlamendi otsuste seaduslikkuse hindamisel.

Märksõnad: Saksamaa; parlamendid; õigusloome; kontroll; pädevus; printsipiid; põhiõigused; konstitutsioonikohtud; põhiseaduslikkuse järelevalve; põhiseadused; kohtulahendid ([täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel](#))

Becker, Florian. Grundrechtliche Grenzen staatlicher Überwachung zur Gefahrenabwehr // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 19, lk. 1335-1340. Põhiseadusest tulenevatest piirangutest riigipoolsete kontrolliabinõude rakendamisel julgeoleku tagamiseks võitluses terrorismiga.

Märksõnad: Saksamaa; julgeolek; põhiõigused; eraelu; kontroll; terrorismivastane võitlus; põhiseadused; piirangud ([BECK](#))

Böller, Florian. More than „a constitutionally created potted plant“? Der US-Kongress und die demokratische Kontrolle militärischer Interventionen // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2015) nr. 3, lk. 622-644. Ameerika Ühendriikide Kongressi osast riigi sõjaliste sekkumiste järelevalves aastatel 1973–2013.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid; parlamendid; presidendid; parlamentaarne kontroll; sõjavägi; interventsioonid; põhiseadused

Bünningmann, Kathrin. Zur Zulässigkeit von Höchstaltersgrenzen bei Berufung ins Beamtenverhältnis // Die Öffentliche Verwaltung (2015) nr. 19, lk. 832-837. Vanuse ülempiiri kehtestamise põhiseaduslikkusest riigiametisse nimetamisel Nordrhein-Westfaleni liidumaa näitel; direktiivist 2000/78/EÜ (võrdne kohtlemine töö saamisel ja kutsealale pääsemisel).

Märksõnad: Saksamaa; riigiametnikud; vanus; vanuseline diskrimineerimine; võrdsed võimalused; põhiseaduslikkus; liidumaad; kohtulahendid; Euroopa Liidu õigus

The Constitutional Court of the Republic of Lithuania // East European Case Reporter of Constitutional Law (2015) nr. 1, lk. 33-117. Leedu põhiseaduskohtu referendumite korraldamise lahendist (16/2014-29/2014).

Märksõnad: Leedu; referendumid; hääletamine; põhiseadused; põhiseaduslikkuse järelevalve; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid

Droege, Michael. Die „Richter“ der Exekutive – Organisationsverfassung der Rechnungshöfe und richterliche Unabhängigkeit ihrer Mitglieder // Verwaltungsarchiv (2015) nr. 4, lk. 459-474. Riigikontrolli sõltumatusest tõhusa finantskontrolli tagamiseks.

Märksõnad: Saksamaa; riigikontroll; ametid (riigiasutused); sõltumatus (pol.); vastutus; finantskontroll; valitsused; põhiseadused

Ernst, Christian. Die Bewältigung konfligierender normativer Ordnungen // Die Öffentliche Verwaltung (2015) nr. 19, lk. 809-817. Rahukohtunike tegevuse seaduslikkusest islamikogukonna vaidluste lahendamisel.

Märksõnad: Saksamaa; põhiseadused; islamiusulised; vaidluste lahendamine; kohtunikud; riigivõim; piirangud

Flessner, Axel. Der Rechtsanspruch auf die Landessprache in der Universität // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 7, lk. 212-215. Akadeemilisest keelepoliitikast ja ülikoolide ingliskeelsete õppekavade põhiseaduslikkusest Saksa põhiseaduse tähenduses; Milano Tehnikaülikooli kohtuasjast.

Märksõnad: Saksamaa; Itaalia; keelepoliitika; kõrgharidus; ülikoolid; õppekavad; võõrkeel; inglise keel; teaduskeel; põhiõigused; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid ([BECK](#))

Grosche, Nils. Das allgemeine Rückwirkungsverbot – Ablösung vom Vertrauensschutz // Der Staat (2015) nr. 3, lk. 309-347. Seaduste muutmisest, tagasiulatuvast jõust ja usalduse kaitsest põhiseaduse artikli 103 tähenduses.

Märksõnad: Saksamaa; seadused; tagasiulatuv jõud; põhiseadused; usaldus; usaldusväärsus; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid ([täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel](#))

Grzeszick, Bernd. Notwendigkeit und Grundzüge eines Staatshaftungsgesetzes // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 6, lk. 162-167. Riigivastutuse regulatsiooni probleemkohtadest.

Märksõnad: Saksamaa; riigivastutus; põhiseadused; halduskohtumenetlus; reformid ([BECK](#))

Gusy, Christoph. Kontrolle der Nachrichtendienste // Verwaltungsarchiv (2015) nr. 4, lk. 437-458. Julgeolekuteenistuste kontrolli ja reformimisega seotud probleemidest Saksamaal.

Märksõnad: Saksamaa; julgeolek; luure; julgeolekuteenistused; kontroll; reformid; parlamendid; põhiseadused

Hong, Mathias. Ein Gericht oder zwei Gerichte? // Der Staat (2015) nr. 3, lk. 409-434. Põhimõttest „stare decisis“; avalikus ruumis islamiusuliste peakatte kandmisega seotud Saksa põhiseaduskohtu otsusest (2003) ja kohtumäärusest (2015). Samal teemal ka artikkel lk. 435-452 (Franzius, C.)

Märksõnad: Saksamaa; põhiõigused; usuvabadus; islam; religioosne sümbolika; põhiseadused; konstitutsioonikohtud; kohtulahendid; pretsedendiõigus; proportsionaalsuse põhimõte ([täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel](#))

Hölscheidt, Sven. Die Rechte der Opposition im 18. Deutschen Bundestag // Zeitschrift für Gesetzgebung (2015) nr. 3, lk. 246-259. Opositsioonist, vähemuse õigustest ja tegevusest Saksa parlamendi 18. koosseisu näitel.

Märksõnad: Saksamaa; parlamendid; vähemused; opositsioon; parteid; põhiseadused

Kreß, Hartmut. Gott in der Verfassung? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 152-155. Arutelust religioosete väljendite (nt vastutus jumala ees) kasutamisest maailmavaatelt neutraalse riigi põhiseaduses.

Märksõnad: Saksamaa; põhiõigused; põhiseadused; religioon; riigi-kiriku suhe; eetika (BECK)

Krings, Günter. Terrorismusbekämpfung im Spannungsfeld zwischen Sicherheit und Freiheit // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 6, lk. 167-170. Julgeoleku tagamisest terrorismivastases võitluses kodanike vabadusi oluliselt piiramata kui riigi ülesandest julgeolekupoliitika kujundamisel ja õigusloomes.

Märksõnad: Saksamaa; julgeolek; terrorismivastane võitlus; põhiõigused; asümmeetriline sõda; julgeolekupoliitika; riigivastutus (BECK)

Kämmerer, Jörn Axel. Verfassung im Nationalstaat: von der Gesamtordnung zur europäischen Teilordnung? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 19, lk. 1321-1327. Osa-tervik-suhetusest põhiseaduse ja ELi aluslepingute tähenduses.

Märksõnad: Saksamaa; põhiseadused; põhiõigused; Euroopa Liit; liikmesriigid; seaduste tõlgendamine (BECK)

Lin, Yan ; Ginsburg, Tom. Constitutional interpretation in lawmaking: China's invisible constitutional enforcement mechanism // The American Journal of Comparative Law (2015) nr. 2, lk. 467-492. Põhiseadusest Hiina õigussüsteemis ja ühiskonnas.

Märksõnad: Hiina; põhiseadused; õigussüsteemid; õigusloome; kohtud; seaduste tõlgendamine (WESTLAW)

Michael, Lothar. Verfassungsrechtliche Grenzen richtlinienkonformer Rechtsfortbildung // Der Staat (2015) nr. 3, lk. 349-373. Kohtute osast õiguse edasiarendamisel riigisisese õiguse ja ELi direktiividest tulenevate vastuolude korral.

Märksõnad: Saksamaa; õigusloome; kohtud; erikohtud; Euroopa Liidu õigus; seaduste vastuolud (siseriiklik õigus); seaduste tõlgendamine; põhiseadused; kohtulahendid (täistekst elektrooniliselt ainult tellimisel)

Нарышкин, С. Е. Парламентское право России в фокусе науки // Журнал российского права (2015) nr. 9, lk. 7-16. Parlamentarismist ja parlamenditavade kujunemisest Venemaal.

Märksõnad: Venemaa; parlamendid; parlamentarism; õigusteadus

Neubert, Carl-Wendelin. Grundrechtliche Schutzpflicht des Staates gegen grundrechtsbeeinträchtigende Maßnahmen fremder Staaten am Beispiel der Überwachung durch ausländische Geheimdienste // Archiv des öffentlichen Rechts (2015) nr. 2, lk. 267-304. Riigi kohustusest kaitsta oma kodanikke välismaiste luureteenistuste jälitustegevuse eest. Kokkuvõte inglise keeles.

Märksõnad: Saksamaa; põhiõigused; informatsioonivabadus; infotehnoloogia; elektrooniline kommunikatsioon; jälitustegevus; luureteenistused; Ameerika Ühendriigid; Suurbritannia

Raabe, Johannes ; Linhart, Eric. Wahlsystem-Effekte und die Rolle verschiedener politischer Ebenen bei Wahlen in Deutschland // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2015) nr. 3, lk. 608-621. Eri tasandi valimistest Saksamaal alates 1990. aastast ning valimissüsteemi eripärade ja erinevate valimiste koosmõjust erakondadele antud häälte hulgale.

Märksõnad: Saksamaa; valimised; valimissüsteemid; parlamendivalimised; kohalikud valimised; parteid

Schaks, Nils. Das Verbot der Belastungskumulation als Bestandteil der Wesensgehaltsgarantie des Art. 19 Abs. 2 GG // Die Öffentliche Verwaltung (2015) nr. 19, lk. 817-827. Saksa põhiseaduse artikli 19 lg 2 tõlgendamisest kodanike kaitsmisel õigusaktidest tuleneva ülemäärase koormamise eest.

Märksõnad: Saksamaa; põhiõigused; põhiseadused; proportsionaalsuse põhimõte; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid

Semenova, Elena. Parliamentary party switching: a specific feature of post-communist parliamentarism? // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2015) nr. 2, lk. 272-291. Parlamendiliikmete fraktsioonivahetuse mõjust karjäärile kümnes Ida- ja Kesk-Euroopa riigis (sh Baltimaad) aastatel 1990–2009.

Märksõnad: parlamendiliikmed; parteid; karjäär (teenistuskäik); võrdlev analüüs

Szabó, Zsolt. Der zwingende Minderheitsantrag zur Einsetzung eines parlamentarischen Untersuchungsausschusses: eine deutsche Erfindung, die nur in Deutschland funktionsfähig ist? // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2015) nr. 2, lk. 328-348. Opositsiooni ja parlamendi vähemuste õiguste tagamisest parlamendi uurimiskomisjonide tegevust reguleerivates õigusaktides Saksamaal (näiteid ka Sloveeniast, Leedust, Portugalist ja Ungarist).

Märksõnad: Saksamaa; parlamendid; parlamendikomisjonid; opositsioon; põhiseadused; võrdlev analüüs

Wimmel, Andreas. Die Ausschüsse des Bundestages in der Euro-Krise // Zeitschrift für Parlamentsfragen (2015) nr. 2, lk. 349-370. Parlamentaarse opositsiooni mõjust riigisiseses ja ELi tasandi õigusloomes nn euro-päästepaketi otsuste näitel.

Märksõnad: Saksamaa; parlamendid; parlamendikomisjonid; parteid; opositsioon; kontroll; õigusloome; finantskriisid; majanduskriisid; euro; Euroopa Liidu õigus

HALDUSÕIGUS

Budzinski, Bernd Irmfried ; Kühling, Wilfried. Mobilfunkfreie „weiße Zonen“ – irreal oder rechtlich geboten? // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 20, lk. 1410-1416. Mobiilsidega seotud probleemidest elukeskkonna ja elanike tervise kaitsmisel (nt mobiilsideata alade loomine).

Märksõnad: Saksamaa; mobiilside; mobiiltelefonid; ohutus; tervis; elektromagnetlained; elektromagnetkiirgus; kiirgustundlikkus; keskkonnakaitse (BECK)

Burkhoff, Amy. „One exam determines one’s life“ : the 2014 reforms to the Chinese national college entrance exam // Fordham International Law Journal (2015) nr. 5, lk. 1473-1509. Kõrghariduse kättesaadavusest (sh migrantidele) ja 2014. aasta haridusreformidest Hiinas.

Märksõnad: Hiina; haridus; kõrgharidus; sisserändajad; üliõpilased; reformid; haridussüsteemid (WESTLAW)

Böhm, Monika. Polizeikosten bei Fußballspielen // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 41, lk. 3000-3004. Politseijõudude kasutamise rahastamisest avaliku korra tagamisel (jalgpallivõistlustel, rahvapildudel, kontsertidel vm suurüritustel) põhiseaduses, Bremeni liidumaa vastavas regulatsioonis ja kohtupraktikas.

Märksõnad: Saksamaa; avalik kord; spordivõistlused; vabaõhukontserdid; politsei; kulud; finantseerimine; turvameetmed; erasektor; liidumaa (BECK)

Carstens, Andreas. Modernisierung des Vergaberechts – nicht ohne Barrierefreiheit // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 141-145. Võrdsete võimaluste loomisest riigihangete regulatsiooni ajakohastamisel (nt puuetega inimeste kaasamiseks).

Märksõnad: Saksamaa; riigihanked; reformid; võrdsed võimalused; elektrooniline kommunikatsioon; juurdepääs infole (BECK)

Fagerlund, Monica. Poliisin puuttuminen perheväkivaltaan Suomessa ja Skotlannissa // Haaste (2015) nr. 3, lk. 30-31. Politsei kokkupuudetest perevägivaldaga Soomes ja Šotimaal; tööst perevägivald ohvritega.

Märksõnad: Soome; Šotimaa; politsei, kuriteoohvrid; perevägivald

Hornung, Gerrit. Neue Pflichten für Betreiber kritischer Infrastrukturen: das IT-Sicherheitsgesetz des Bundes // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 46, lk. 3334-3340. Ülevaade 17. juulil 2015 jõustunud IT-turvalisuse seadusest, sh turvalisuse standarditest ja häiretest teatamise kohustusest.

Märksõnad: Saksamaa; infotehnoloogia; turvalisus; telekommunikatsioon; teenused; küberturve (BECK)

Härting, Niko. Zweckbindung und Zweckänderung im Datenschutzrecht // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 45, lk. 3284-3288. Isikuandmete kogumise ja töötlemise eesmärgi määratlemisest Saksa õiguses ELi andmekaitse reformi taustal.

Märksõnad: Saksamaa; andmekaitse; isikuandmed; andmetöötlus; konstitutsioonikohtud; seaduste tõlgendamine ([BECK](#))

Kneuper, Friedrich ; Kaler, Matthias von. Die öffentlich-private Finanzierungspartnerschaft (ÖPF) // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 20, lk. 1401-1406. Avaliku ja erasektori koostööst riiklike taristuprojektide rahastamisel.

Märksõnad: Saksamaa; taristu; finantseerimine; erakapital; fondid (rahandus); avaliku ja erasektori partnerlus ([BECK](#))

Kostiainen, Riikka. Poliisilla on hankala yhtälö ratkaistavana // Haaste (2015) nr. 3, lk. 4-6. Küberkuritegevuse kasvu ja pagulastega seotud probleemidest politseitöös.

Märksõnad: Soome; politsei; kuritegevus; küberturve; pagulased

Kääriäinen, Juha. Miksi suomalaiset luottavat poliisiin? // Haaste (2015) nr. 3, lk. 7-9. Soome politsei usaldusuuringust.

Märksõnad: Soome; politsei; usaldusväärsus; uuringud; arvamusuuringud; statistilised andmed

Kümper, Boas. Verfassungsrechtliche Aspekte der Anerkennung von Privatschulen: freiheitsrechtliche und institutionelle Dimension // Die Öffentliche Verwaltung (2015) nr. 20, lk. 864-874. Erakoolide pidamisest ja nende tegevuse (nt eksamid, tunnistused) tunnustamisest Saksa põhiseaduse artikli 7 tähenduses.

Märksõnad: Saksamaa; haridus; eraharidus; erakoolid; põhiseadused; liidumaad; seaduste tõlgendamine

Lewinski, Kai von. Unabhängigkeit des Bundesbeauftragten für den Datenschutz und die Informationsfreiheit // Zeitschrift für Gesetzgebung (2015) nr. 3, lk. 228-245. Saksa andmekaitse ja informatsioonivabaduse voliniku sõltumatusest ELi regulatsioonide, põhiseadusest tulenevate nõuete ja poliitiliste kokkulepete taustal.

Märksõnad: Saksamaa; andmekaitse; informatsioonivabadus; riigiametnikud; põhiõigused; põhiseadused; Euroopa Liidu õigus; kohtulahendid

Maas, Heiko ; Härting, Niko. Löschpflicht für Hasskommentare? // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 7, lk. 222. Poolt- ja vastuargumente seoses vastutusega vaenu ja viha õhutavate internetikommentaare eest suhtlusvõrgustikes.

Märksõnad: Saksamaa; sõnavabadus; vaenu õhutamine; rassism; Internet; võrgusuhtlus; vastutus; internetikommentaariid ([BECK](#))

Martini, Mario ; Fritsche, Saskia. Mitverantwortung in sozialen Netzwerken // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 21, lk. 1497-1499. Andmekaitsega seotud (kaas)vastutusest sotsiaalvõrgustikes (eelkõige Facebookis). Täismahus artikkel ainult [elektronilises versioonis](#).

Märksõnad: Saksamaa; andmekaitse; sotsiaalmeedia; võrgusuhtlus; Facebook (veebisait); vastutus ([BECK](#))

Paavola, Janne ; Heinilä, Mika. Poliisin laillisuusvalvontaa tehostettu // Haaste (2015) nr. 3, lk. 26-27. Politseiamet kui politseinike töö järelevalve teostaja ja politseiüksuste koostöö kontrollija.

Märksõnad: Soome; politsei; koostöö; järelevalve; ametid (riigiasutused)

Scheffczyk, Fabian. „Karenzzeit“ für Bundesminister und Parlamentarische Staatssekretäre // Zeitschrift für Rechtspolitik (2015) nr. 5, lk. 133-136. Ministrite ja parlamentaarsete riigisekretäride erasektoris tööle suundumisega seotud seadusemuudatustest.

Märksõnad: Saksamaa; riigiametnikud; ministrid; avalik teenistus; avalik sektor; erasektor; töösuhted; piirangud; põhiseadused ([BECK](#))

Zabel, Matthias. Das Infrastrukturabgabengesetz // Neue Zeitschrift für Verwaltungsrecht (2015) nr. 18, lk. 1241-1248. Nn taristumaksuseadusest Saksa põhiseaduse ja ELi õiguse aspektist.

Märksõnad: Saksamaa; taristu; teed; mootorsõidukid; maksustamine; finantseerimine; Euroopa Liidu õigus; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([BECK](#))

Tampere, Päivi ; Matilainen, Jukka. Twiittaava #poliisi // Haaste (2015) nr. 3, lk. 16-17. Sotsiaalmeediast politseitöös; Twitteri kasutamisest Helsingi politseijaoskonnas.

Märksõnad: Soome; politsei; sotsiaalmeedia; Twitter (veebisait); info; võrgusuhtlus

Vanderbeck, Robert M. ; Johnson, Paul. Homosexuality, religion and the contested legal framework governing sex education in England // The Journal of Social Welfare & Family Law (2015) nr. 2, lk. 161-179. Religiooni mõjust teadmistele homoseksuaalsusest ja samasooliste partnerlusega seotud seadusandlusest riigikoolides Inglismaal.

Märksõnad: Inglismaa; haridus; seksuaalkasvatus; homoseksuaalsus; religioon; koolid ([täistekst RRI arvutivõrgus või tellimisel](#))

Yergin, Rebecca I. Rethinking public education litigation strategy: a duty-based approach to reform // Columbia Law Review (2015) nr. 6, lk. 1563-1604. Koolisüsteemist, hariduse kättesaadavusest vähemustele ja madala sissetulekuga tudengitele Connecticuti osariigi näitel; kohtute osast koolisüsteemi reformimisel.

Märksõnad: Ameerika Ühendriigid; haridus; kõrgharidus; üldharidus; reformid; vähemused; põhiseadused; kohtud; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

MEDITSIINIÕIGUS

Heise, Svend. Krankenhausfinanzierung und Beihilferecht – das Krankenhauswesen zwischen Gemeinwohlverpflichtung und Wettbewerb // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2015) nr. 19, lk. 739-744. Haiglate teenuste, konkurentsi ja rahastamisega seotud probleemidest.

Märksõnad: Saksamaa; haiglad; finantseerimine; teenused; riigiabi; konkurents (maj.) ([BECK](#))

Jäger, Christian. Der Arzt im Fadenkreuz der juristischen Debatte um assistierten Suizid // Juristenzeitung (2015) nr. 18, lk. 875-885. Arst ja eutanaasia; eutanaasia reguleerimisest erinevates riikides (Belgia, Holland, Šveits, Saksamaa).

Märksõnad: Belgia; Holland; Saksamaa, Šveits; eutanaasia; meditsiinieetika; arstid; vastutus; seaduseelnõud

Malovic, Nedim. Access to abortion services in the Council of Europe: a critical analysis of women's reproductive rights // European Human Rights Law Review (2015) nr. 5, lk. 505-511. Naiste õigusest abordile Euroopa Inimõiguste Kohtu praktika valguses; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artiklite 2 ja 8 tõlgendamisest.

Märksõnad: abort; reproduktiivmeditsiin; naised; teenused; inimõigused; Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid ([WESTLAW](#))

Mansnérus, Juli. Encountering challenges with the EU regulation on advance therapy medical products // European Journal of Health Law (2015) nr. 5, lk. 426-461. Uudsete ravimite määruise 1394/2007/EÜ mõjust ravimite väljatöötamisele.

Märksõnad: ravimid; farmaatsiatööstus; farmaatsiatooted; meditsiiniseadmed; Euroopa Liidu õigus

Taylor, Mark J. Legal bases for disclosing confidential patient information for public health: distinguishing between health protection and health improvement // Medical Law Review (2015) nr. 3, lk. 348-374. Konfidentsiaalsete terviseandmete avalikustamisest tervisekaitse eesmärgil ja selle reguleerimisest Inglismaal ja Walesis.

Märksõnad: Inglismaa; Wales; patsiendid; terviseandmed; andmekaitse; patsiendi õigused; tervishoid; tervisekaitse; avalik teave ([Oxford University Press Journals](#))

Timke, Jan. Erhöhtes Ausfallrisiko von Medizinprodukten als Produktfehler // Neue Juristische Wochenschrift (2015) nr. 42, lk. 3060-3064. Tootevastutusest väidetavalt puudustega meditsiinitorude (nt südamestimulaatorid, defibrillaatorid) kasutamisel Euroopa Kohtu (liidetud kohtuasjad C-503/13 ja C-504/13) ja Liidu ülemkohtu praktikas.

Märksõnad: Saksamaa; tooted; meditsiiniseadmed; tootevastutus; kahju tekitamine; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([BECK](#))

Vandersteegen, Tom ; Marneffe, Wim ; Vandijck, Dominique. Physician specialists' perceptions of the medical malpractice system in Belgium // *European Journal of Health Law* (2015) nr. 5, lk. 481-491. Ravivigadega seotud süsteemi reformimisest Belgias 2010. aastal.

Märksõnad: Belgia; ravi; ravivad; patsiendid; arstid; vastutus; ravimid; kahju tekitamine; kahju hüvitamine; ohvrid; patsiendi õigused

RAHVUSVAHELINE ÕIGUS

Antomo, Jennifer. Aufwind für internationale Gerichtsstandsvereinbarungen – Inkrafttreten des Haager Übereinkommen // *Neue Juristische Wochenschrift* (2015) nr. 40, lk. 2919-2922. Kohtu valiku kokkulepete Haagi konventsioonist (jõustus 1. oktoobril 2015).

Vaata: <http://www.hcch.net/upload/conventions/txt37en.pdf>

Märksõnad: kohtusüsteemid; õigussüsteemid; rahvusvahelised lepingud; siseriiklik õigus (BECK)

Бекяшев Д. К. Роль ООН в формировании и развитии международно-правовой концепции устойчивого рыболовства в Мировом океане // *Международное публичное и частное право* (2015) nr. 5, lk. 16-20. Maailmamere ja merekeskkonna kaitsest; ÜRO Peaassamblee resolutsioonidest kalanduse kohta.

Märksõnad: Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO); maailmameri; mereelustik; merekaitse; kalandus; kalapüük; resolutsioonid

Germelmann, Claas Friedrich. Kulturelles Erbe als Menschenrecht? // *Die Öffentliche Verwaltung* (2015) nr. 20, lk. 853-864. Kultuuripärandi kaitsest rahvusvahelises õiguses; Faro konventsiooni (Euroopa Nõukogu raamkonventsioon kultuuripärandi väärtusest ühiskonnas, 27. okt 2005) tähendusest.

Märksõnad: kultuuripärand; rahvusvahelised lepingud

Jewell, Catherine ; Wunsch-Vincent, Sacha. Global Innovation Index 2015: effective innovation policies for development // *WIPO Magazine* (2015) nr. 5, lk. 6-9. WIPO globaalse innovatsiooni indeksist (GII) riikide innovatsioonivõimekuse ja ettevõtluskeskkonna hindamiseks.

Märksõnad: innovatsioonid; ettevõtlus; riigid; hindamine; rahvusvahelised lepingud; indeksid (maj.)

Kaime, Thoko ; Glicksman, Robert L. An international legal framework for SE4All: human rights and sustainable development law imperatives // *Fordham International Law Journal* (2015) nr. 5, lk. 1405-1444. ÜRO algatusest SE4All (jätkusuutlik energia kõigile), selle osast inimõiguste kaitsest ning vajadusest rahvusvahelise regulatsiooni loomiseks.

Märksõnad: säästev areng; energia; jätkusuutlikkus; rahvusvaheline koostöö; inimõigused; rahvusvahelised lepingud; Ühinenud Rahvaste Organisatsioon (ÜRO) (WESTLAW)

Love, Inessa ; Martínez Perí, María Soledad. Bank competition affects firms' access to finance // *The World Bank Economic Review* (2015) nr. 3, lk. 413-448. Pankade konkurentsist ja mõjust finantsturgudele ning ettevõtete rahastamisele 53 riigi andmete võrdluses.

Märksõnad: pangad (maj.); konkurents (maj.); ettevõtted; laenu; finantseerimine; rahandus; finantsturg; finantsstabiilsus; võrdlev analüüs; Maailmapank (WB) (Oxford University Press Journals)

Marochkin, Sergey ; Nelaeva, Galina. The changing dynamics of international lawmaking: trying heads of state for rape and sexual violence // *The Law and Practice of International Courts and Tribunals* (2015) nr. 2, lk. 290-304. Uutest võimalustest rahvusvahelises õigusloomes ja kohtupraktikas seoses vastutusega seksuaalkuritegude eest.

Märksõnad: rahvusvahelised kuriteod; kohtunikud; õigusloome; rahvusvahelised suhted; seksuaalne vägivald; seksuaalkuriteod; vastutus; rahvusvaheline koostöö

Palombino, Fulvio Maria. Compliance with international judgements: between supremacy of international law and national fundamental principles // *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (2015) nr. 3, lk. 503-529. Rahvusvahelise õiguse ülimuslikkuse põhimõttest ja mõjust riigisisesele õigusele riikide rahvusvaheliste kohustuste täitmise aspektist.

Märksõnad: rahvusvahelised lepingud; siseriiklik õigus; ülimuslikkus (jur.); rahvusvahelised kohtud; kohtulahendid; rahvusvaheliste lepingute õiguse Viini konventsioon (1969) (BECK)

Inimõigused

Annicchino, Pasquale. The persecution of religious and LGBTI minorities and asylum law: recent trends in the adjudication of European supranational courts // European Public Law (2015) nr. 3, lk. 571-590. Usuliste ja seksuaalvähemuste tagakiusamise mõjust varjupaigataotlejate hulga Euroopa riikides; Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Kohtu praktika võrdlus.

Märksõnad: usuline tagakiusamine; seksuaalvähemused; tagakiusamine; varjupaigaõigus; asüül; pagulased; vähemused; diskrimineerimine; kohtulahendid

Ferri, Delia ; Giannoumis, G. Anthony ; O'Sullivan, Charles Edward. Fostering accessible technology and sculpting an inclusive market through regulation // International Review of Law, Computers & Technology (2015) nr. 2/3, lk. 81-87. Tehnoloogiliste võimaluste kasutamisest puuetega inimeste ühiskonda kaasamiseks. Terve ajakirjanumber sisaldab teemakohaseid artikleid erinevatelt autoritelt.

Märksõnad: puuetega inimesed; info- ja kommunikatsioonitehnoloogia; juurdepääs infole; meditsiiniseadmed; proteesid; implantaadid; Euroopa; Ameerika Ühendriigid; õiguslikud aspektid (täistekst RRI arvutivõrgus või tellimisel)

Joyce, Daniel. Internet freedom and human rights // European Journal of International Law (2015) nr. 2, lk. 493-514. Internetivabadusest kui inimõigusest; Interneti kasutamise võimaluse olulisusest, juurdepääsust infole ja sõnavabadusest.

Märksõnad: Internet; sõnavabadus; juurdepääs infole; informatsioonivabadus (Oxford University Press Journals)

Russell, Hannah. Understanding „quelling a riot or insurrection” under article 2 of the ECHR // European Human Rights Law Review (2015) nr. 5, lk. 495-504. Jõu kasutamisest mässude ja tänavarahutuste mahasurumisel (nt veekahurid, pisargaas, plastikkuulid) inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni artikli 2 tähenduses; Euroopa Inimõiguste Kohtu praktikast.

Märksõnad: rahutused; mässud; jõu kasutamine; Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid; kriminaalõigus; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950) (WESTLAW)

Varenes, Fernand de; Kuzborska, Elzbieta. Human rights and a person's name: legal trends and challenges // Human Rights Quarterly (2015) nr. 4, lk. 977-1023. Isiku õigusest oma nimele kui inimõigusest; riigikeelest erinevates keeltes olevate nimede tunnistamisest.

Märksõnad: nimed; isikunimed; identiteet; eraelu; riigikeel; võõrkeel

Euroopa Liidu õigus

Bar, Christian von. Grundfragen europäischer Sachenrechtsverständnisses // Juristenzeitung (2015) nr. 18, lk. 845-859. Asjaõigusest ja -õigustest ELi õiguses.

Märksõnad: asjaõigus; omand; kinnisvara; liikmesriigid; seaduste kooskõlastamine

Bell, Mark. Sickness absence and the Court of Justice: examining the role of fundamental rights in EU employment law // European Law Journal (2015) nr. 5, lk. 641-656. Haiguse tõttu töölt puudumisest ELi tööõiguse aspektist ja Euroopa Kohtu praktikas.

Märksõnad: töösuhted; põhiõigused; tööaeg; töövõime; haigused; töövõimetus; puuetega inimesed; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); seaduste tõlgendamine; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Cherednychenko, Olha O ; Reich, Norbert. The constitutionalization of European private law: gateways, constraints, and challenges // European Review of Private Law (2015) nr. 5, lk. 797-827. Põhiõiguste kaitsest ELi õiguskorras eraõiguse harmoneerimisel.

Märksõnad: Euroopa Liit; põhiõigused; lepinguõigus; eraõigus; seaduste kooskõlastamine; tarbijakaitse; töösuhted; finantsteenused; siseriiklik õigus

Dougan, Michael. Judicial review of member state action under the general principles and the Charter: defining „scope of Union law” // Common Market Law Review (2015) nr. 5, lk. 1201-1245. ELi õiguse ja põhiõiguste harta üldpõhimõtetest; mõiste „liidu õiguse ulatus” määramisest kohtupraktikas.

Märksõnad: printsiibid; põhiõigused; seaduste tõlgendamine; siseriiklik õigus; liikmesriigid; pädevus; Euroopa Kohus; kohtulahendid (ProQuest)

Duquet, Sanderijn ; Wouters, Jan. Seeking refuge in EU delegations abroad: a legal imbroglio explored // *European Law Review* (2015) nr. 5, lk. 722-743. ELi diplomaatiliste välismissioonide õiguslikest aspektidest.

Märksõnad: Euroopa Liit; diplomaatia; pagulased; asüül; inimõigused; rahvusvaheline õigus ([WESTLAW](#))

Farrand, Benjamin. Lobbying and lawmaking in the European Union: the development of copyright law and the rejection of the Anti-Counterfeiting Trade Agreement // *Oxford Journal of Legal Studies* (2015) nr. 3, lk. 487-514. Lobitöö osast ELi õigusloomeprotsessis autoriõiguse reformimise ja ACTA näitel.

Märksõnad: lobitöö; õigusloome; autoriõigus; Euroopa Liit; rahvusvahelised lepingud ([Oxford University Press Journals](#))

Finck, Michèle. Towards an ever closer union between residents and citizens? // *European Constitutional Law Review* (2015) nr. 1, lk. 78-98. Kodakondsusest ja välismaalastele valimisõiguse andmisest Luksemburgi näitel; ELi õiguse reformimisest.

Märksõnad: Euroopa Liit; kodakondsus; välismaalased; integratsioon; valimisõigus; valimised; Luksemburg (riik); reformid

Franke, Johannes ; Rogge, Sebastian. Netzneutralitätsbeschränkende Absprachen und das Kartellverbot // *Verwaltungsarchiv* (2015) nr. 3, lk. 352-377. Kartellikeelust ja võrguneutraalsusest ELis Saksa Telekom ja Spotify koostöö näitel.

Märksõnad: Internet; võrgustikmajandus; mobiilside; konkurents (maj.); kartellid; piirangud; kokkulepped; Saksamaa; telekommunikatsioon; rahvusvaheline koostöö

Frantziou, Eleni. The horizontal effect of the Charter of Fundamental Rights of the EU: rediscovering the reasons for horizontality // *European Law Journal* (2015) nr. 5, lk. 657-679. ELi õiguse horisontaalse mõju käsitlest ELi põhiõiguste harta näitel.

Märksõnad: põhiõigused; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Euroopa Kohus; kohtulahendid

Frischhut, Markus. „EU”: short for „ethical” union? The role of ethics in European Union law // *Zeitschrift für ausländisches öffentliches Recht und Völkerrecht* (2015) nr. 3, lk. 531-577. Eetika ja moraali põhimõtetest ELi esmases ja teiseses õiguses ning institutsioonide tegevuses; Euroopa Kohtu praktikast ning teaduse ja uute tehnoloogiate eetika Euroopa töörühma (EGE) hinnangutest.

Märksõnad: eetika; moraal; printsiibid; õiguskeel; seaduste tõlgendamine; Euroopa Kohus; kohtulahendid ([BECK](#))

Garcimartín, Francisco. The EU insolvency regulation recast: scope, jurisdiction and applicable law // *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (2015) nr. 4, lk. 694-731. Euroopa maksejõuetusmenetluse uue regulatsiooni (määrus 2015/848/EL) neli aspekti (regulatsiooni rakendusala, võlgniku põhiõiguste kaitse, liikmesriikide kohtute pädevus, kohaldatav õigus).

Märksõnad: maksejõuetus; pankrotid; pankrotimenetlus; kohtud; pädevus; kohtulahendid ([BECK](#))

Gerstenberg, Oliver. Constitutional reasoning in private law: the role of the CJEU in adjudicating unfair terms in consumer contracts // *European Law Journal* (2015) nr. 5, lk. 599-621. ELi direktiivist 93/13 (ebaõiglastest tingimustest tarbijalepingutes) Euroopa Kohtu tõlgenduses.

Märksõnad: õigussüsteemid; eraõigus; tarbijakaitse; tarbijalepingud; lepingutingimused; seaduste tõlgendamine; liikmesriigid; siseriiklik õigus; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Govaere, Inge. „Setting the international scene” : EU external competence and procedures post-Lisbon revisited in the light of ECJ opinion 1/13 // *Common Market Law Review* (2015) nr. 5, lk. 1277-1307. Lissaboni lepingu mõjust ELi pädevusele välissuhetes [Euroopa Kohtu arvamuse 1/13](#) (ECLI:EU:C:2014:2303, 14. oktoober 2014) kontekstis.

Märksõnad: Euroopa Liit; välissuhted; liikmesriigid; pädevus; rahvusvahelised lepingud; Euroopa Kohus; Lissaboni leping (2007) ([ProQuest](#))

Jääskinen, Niilo. Europeanisation of national law: a legal-theoretical analysis // *European Law Review* (2015) nr. 5, lk. 667-682. Õigusest kui normide süsteemist, traditsioonist ja põhimõtetest, väärtuste süsteemist liikmesriikide õiguse euroopastumise valguses.

Märksõnad: Euroopa Liit; õigussüsteemid; liikmesriigid; siseriiklik õigus; seaduste kooskõlastamine; euroopastumine; õigusteooria ([WESTLAW](#))

Krommendijk, Jasper. Principled silence or mere silence on principles? The role of the EU Charter's principles in the case law of the Court of Justice // *European Constitutional Law Review* (2015) nr. 2, lk. 321-356. Põhimõtete ja õiguste erinevusest ELi põhiõiguste harta tähenduses; harta mõjust Euroopa Kohtu praktikale.

Märksõnad: Euroopa Liit; põhiõigused; sotsiaalkaitse; printsiibid; Euroopa Liidu põhiõiguste harta (2004); Euroopa Kohus; kohtulahendid

Lock, Tobias. The future of the European Union's accession to the European Convention on Human Rights after opinion 2/13: is it still possible and is it still desirable? // *European Constitutional Law Review* (2015) nr. 2, lk. 239-273. ELi Euroopa inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooniga ühinemise õiguslikest tingimustest; Euroopa Kohtu hinnangust.

Märksõnad: Euroopa Liit; õigussüsteemid; rahvusvahelised lepingud; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Euroopa Kohus; Euroopa Liidu leping (1992); Euroopa Liidu toimimise leping (2007); seaduste tõlgendamine

Lupo, Nicola ; Piccirilli, Giovanni. The relocation of the legality principle by the European Courts' case law // *European Constitutional Law Review* (2015) nr. 1, lk. 55-77. Seaduslikkuse printsiibi tõlgendamisest Euroopa Inimõiguste Kohtu ja Euroopa Kohtu praktikas Euroopa Liidu õigussüsteemis.

Märksõnad: Euroopa Liit; õigussüsteemid; seaduslikkus; printsiibid; Lissaboni leping (2007); seaduste tõlgendamine; Itaalia; Euroopa Kohus; Euroopa Inimõiguste Kohus; kohtulahendid

Magnus, Dorothea. Europäische Staatsanwaltschaft – Vorzüge und Schwächen des aktuellen EU-Verordnungsvorschlags // *Zeitschrift für Rechtspolitik* (2015) nr. 6, lk. 181-184. Euroopa Prokuratuuri asutamisega seotud õigusküsimustest.

Märksõnad: prokurörid; prokuratuur; Euroopa Liit; kriminaalmenetlus; koostöö ([BECK](#))

Martiny, Dieter. Europäisches internationales Schuldrecht – Rom I- und Rom II-Verordnungen in der Bewährung // *Zeitschrift für Europäisches Privatrecht* (2015) nr. 4, lk. 838-868. Rooma I määruse (lepingulistes võlasuhetes kohaldatav õigus) ja Rooma II määruse (lepinguvälistes võlasuhetes kohaldatav õigus) tõlgendamisest kohtupraktikas.

Märksõnad: võlaõigus; lepinguõigus; lepingud; rahvusvaheline eraõigus; seaduste vastuolud (siseriiklik õigus); Saksamaa; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Palzer, Christoph. Patentrechtsdurchsetzung als Machtmissbrauch – der Zwangslizenz einwand aus unionsrechtlicher Sicht // *Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht* (2015) nr. 18, lk. 702-706. Turgu valitseva seisundi kuritarvitamisest standardi olemusega patendi omaniku poolt Euroopa Kohtu lahendi C-170/13 põhjal.

Märksõnad: patendid; litsentsid; kartellid; kokkulepped; konkurents (maj.); kohtulahendid; Euroopa Kohus ([BECK](#))

Papp, Konstanze von. Solving conflicts with international investment treaty law from an EU law perspective: article 351 TFEU revisited // *Legal Issues of Economic Integration* (2015) nr. 4, lk. 325-356. ELi ja rahvusvahelise õiguse suhtest liikmesriikide kahepoolsete investeerimislepingute tähenduses; ELi toimimise lepingu artikli 351 tõlgendamisest.

Märksõnad: Euroopa Liit; rahvusvaheline õigus; liikmesriigid; investeringud; lepingud; Euroopa Liidu toimimise leping (2007); rahvusvahelised lepingud

Perišin, Tamara. EU regulatory policy and world trade // *European Constitutional Law Review* (2015) nr. 1, lk. 99-120. Väliskaubandusest ELi reguleerimissüsteemis ja koostööst Maailma Kaubandusorganisatsiooniga (WTO).

Märksõnad: Euroopa Liit; väliskaubandus; väliskaubanduspoliitika; koostöö; rahvusvahelised lepingud; Maailma Kaubandusorganisatsioon (WTO)

Priebe, Reinhard. Rückverlagerung von Aufgaben – ein Beitrag zu besserer Akzeptanz der Europäischen Union? // Europäische Zeitschrift für Wirtschaftsrecht (2015) nr. 18, lk. 697-702. Seadusandliku pädevuse jaotusest ELis.

Märksõnad: Euroopa Liit; õigusloome; pädevus; liikmesriigid; võimkond; Euroopa Liidu toimimise leping (2007) ([BECK](#))

Reimer, Philipp. Richtlinienkonforme Rechtsanwendung: Spielräume und Bindungen nach mitgliedstaatlichem Recht // Juristenzeitung (2015) nr. 19, lk. 910-919. ELi direktiivide kohaldamisest, tõlgendamisest ja kohtupraktikast.

Märksõnad: liikmesriigid; siseriiklik õigus; seaduste kooskõlastamine; seaduste tõlgendamine; kohtulahendid

Rodger, Barry. Competition law compliance: the CMA 2015 study, compliance rationales and the need for increased compliance professionalism and education // European Competition Law Review (2015) nr. 10, lk. 423-429. Võimalikest sanktsioonidest ELi konkurentsireeglite rikkumise korral Inglise ja ELi õiguse aspektist.

Märksõnad: konkurents (maj.); konkurentsipoliitika; sanktsioonid; trahvid; siseriiklik õigus; seaduste tõlgendamine; kontroll; aruanded ([WESTLAW](#))

Sánchez Lázaro, Fernando Guanarteme. Evaluation und europäisches Strafrecht: über die Evaluierungsmodell der Kommission // Goltdammer's Archiv für Strafrecht (2015) nr. 11, lk. 604-619. Karistusõigusega seotud seadusandluse hindamisest; Euroopa Komisjoni analüüsist.

Märksõnad: Euroopa Liit; liikmesriigid; karistusõigus; seadusandlus; seaduste kooskõlastamine; Euroopa Komisjon; hindamine; printsiibid

Sancho-Villa, Diana. Developing search engine law: it is not just about the right to be forgotten // Legal Issues of Economic Integration (2015) nr. 4, lk. 357-381. Andmekaitsest (sh seoses kolmandate isikutega) ja isikuõiguste kaitsest Internetis ELi andmekaitse reformi ja Euroopa Kohtu Google'i lahendi (C-131/12) valguses.

Märksõnad: Euroopa Liit; andmekaitse; isikuandmed; isikuõigused; Internet; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Slot, Piet Jan. The application of the EU merger control rules to state owned enterprises // European Competition Law Review (2015) nr. 11, lk. 484-492. Riigiosalusega ettevõtetest rahvusvahelises kaubanduses (nt Hiinas) ja ELi konkurentsireeglite kohaldamisest neile.

Märksõnad: Euroopa Liit; riigiettevõtted; konkurents (maj.); järelevalve; ettevõtted; liitumine; liikmesriigid; Euroopa Liidu toimimise leping (2007) ([WESTLAW](#))

Svoboda, Pavel. The common European sales law – will the Phoenix rise from the ashes again? // Zeitschrift für Europäisches Privatrecht (2015) nr. 4, lk. 689-694. Euroopa ühisest müügiõigusest Euroopa Komisjoni 2015. aasta tööprogrammi Uus Algus taustal.

Märksõnad: lepinguõigus; seaduste kooskõlastamine

Tsoukala, Philomila. Household regulation and European integration : the family portrait of a crisis // The American Journal of Comparative Law (2015) nr. 3, lk. 747-799. Perekonna tähendusest, heaolust ja elamistingimustega seotud regulatsioonist Kreeka finantskriisi näitel.

Märksõnad: Euroopa Liit; liikmesriigid; Kreeka; finantskriisid; majanduskriisid; perekond; elamistingimused; majapidamised; omand; maksustamine; integratsioon ([WESTLAW](#))

Van de Vijver, Anne. International double (non-)taxation: comparative guidance from European legal principles // EC Tax Review (2015) nr. 5, lk. 240-257. Topeltmaksustamisest ja maksustamata jätmisest lähtuvalt proportsionaalsuse, võrdse kohtlemise ja seaduslikkuse põhimõtetest, inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioonist ning Belgia, Prantsusmaa, Saksamaa ja Suurbritannia põhiseadustest.

Märksõnad: maksuõigus; maksustamine; topeltmaksustamine; printsiibid; põhiseadused; inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsioon (1950); Belgia; Prantsusmaa; Saksamaa; Suurbritannia; võrdlev analüüs; Majanduskoostöö ja Arengu Organisatsioon (OECD); Euroopa Liit

Waddington, Lisa. Saying all the right things and still getting it wrong : the Court of Justice's definition of disability and non-discrimination law // Maastricht Journal of European and Comparative Law (2015)

nr. 4, lk. 576-591. Puuetega inimeste diskrimineerimisest Euroopa Kohtu praktika põhjal (C-363/12; C-354/13); ELi direktiivist 2000/78.

Märksõnad: puuetega inimesed; töötajad; diskrimineerimine; võrdsed võimalused; Euroopa Kohus; kohtulahendid

Rahvusvaheline eraõigus

Symeonides, Symeon C. Private international law bibliography 2014: U.S. and foreign sources in English // The American Journal of Comparative Law (2015) nr. 2, lk. 387-401. Rahvusvahelist eraõigust käsitlevate 2013–2014 ilmunud ingliskeelsete allikate bibliograafiline nimestik.

Märksõnad: eraõigus; õigusinfo; raamatud; õigusallikad; bibliograafiad ([WESTLAW](#))

* Artiklid on valitud Rahvusraamatukokku, 6. korruse õigusteaduse ja rahvusvaheliste organisatsioonide lugemissaali tellitud välisajakirjadest:

õigus: <http://www.nlib.ee/oigusalased-ajakirjad/>

rahvusvahelised organisatsioonid: <http://www.nlib.ee/rvo/index.php?id=11671>

ja Euroopa Liidu õiguslastest teadusajakirjadest:

<http://elik.nlib.ee/infoallikad/ajakirjad-2/>

Väljaande koostanud Tiia Melts

Keeleliselt toimetanud Gerli Eero

<http://www.nlib.ee/summaria-iuridica/>